

Предметом курсу є українська література в контексті європейських стильових течій як наукова парадигма сучасного гуманітарного знання. Її основу складає ідея єдності і різноманіття людства. У цьому відношенні вона протистоїть, з одного боку, нормативному універсалізму однієї історичної моделі (наприклад, європоцентризму), з іншої – емпіризму безлічі національних (регіональних, етнічних) історій. Як метод історичного пізнання компаративізм орієнтований на конструктивне подолання детермінованості і спонтанності, процесуальності і подієвості літературного процесу.

Упродовж останніх 20 років літературознавча підготовка філологів здійснюється відповідно до двох концептуальних засад: по-перше, ідеться про національну ідентичність українського письменства; по-друге, наголошується на інтеграції духовних і інтелектуальних цінностей світової та вітчизняної культури. Саме порівняльно-типологічний підхід до української та зарубіжної літератури, контекстуальне вивчення, за твердженням таких авторитетних літературознавців, як Дмитро Наливайко, Володимир Моренець, Віра Агеєва, Людмила Грицик, Микола Ільницький, Тамара Гундорова, Тетяна Бовсунівська, Василь Будний та інші, відповідає сучасним вимогам підготовки бакалавра філології.

Відповідно до вимог Державних галузевих стандартів, освітньо-професійних програм підготовки учителів української мови і літератури, основною метою літературознавчої підготовки є формування у студентів уявлення про цілісність літературного процесу, літературного розвитку, мистецького простору й картини світу в цілому, що відображено засобами художнього слова. Освітня галузь складається з мовного і літературного компонентів. До мовного компонента належать українська мова, мови національних меншин (мова навчання і мова вивчення), іноземні мови, а до літературного – українська література, світова література і літератури національних меншин. Кожен із компонентів містить кілька наскрізних змістових ліній.

Складовими літературного компонента є емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна і компаративна лінії.

Компаративна лінія забезпечує порівняння літературних творів, їх компонентів (тем, мотивів, образів, поетичних засобів та іншого), явищ і фактів, що належать до різних літератур, встановлення зв'язків між українською, світовою літературою і літературами національних меншин, розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах, зіставлення оригінальних творів і україномовних перекладів літературних творів, увиразнення особливостей української культури та літератури на основі світової, демонстрацію лексичного багатства і невичерпних стилістичних можливостей української мови.

Українська література в контексті європейських стильових течій ставить собі за мету вивчення літературних явищ (твору чи літературної спадщини письменника, жанру і стилю) через вихід за межі окремого національного письменства. Зіставляючи таким чином національні літератури, компаративістика прагне глибше пізнати як їхні спільні і самобутні риси, так і закономірності світового літературного процесу, проектуючи їх відтак на широкі мистецькі, культурні, історичні, ідеологічні, етнічні контексти минувшини і сучасності.